

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petič-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Volilnim možem V. kurije!

Pojutrnjem dne 3. t. m., stopite na volišča, da izvolite poslanca kakršnega zahteva v tej skupini zastopano ljudstvo.

Volilni možje! Vsakdo od Vas ve, da imamo v tej skupini dva kandidata, vsakdo pa tudi ve, kdo je prišlo do tega.

Odločevati Vam bo tedaj med obrtnikom in trgovcem Dragotin Hribarjem in med dekanom Josip Žičkarjem. Kdor ni prespal večmesečne volilne borbe ali si ni pustil mašiti ušes od ednostranskih Žičkarjevih zagovornikov, ta si je že zdravno napravil odločitev.

Ne bomo Vam tukaj še enkrat naštevali vrlin in zmožnosti ednega ter pomanjkljivosti in nesposobnosti drugega kandidata. Redki pa so vsekakor volilni možje, ki bi v tej dobi ne bili ali sami slišali ljudskega kandidata Hribarja razvijati svoj program ali pa so vsaj brali poročila o njegovih shodih. Na desetih javnih shodih predstavil se je kandidat Dragotin Hribar svojim volilcem. Povsod so volilci kakor i volilni možje sprejeli njegov program z odobrenjem ter ga navdušeno proglasili edinim praviim kandidatom V. kurije.

Nasprotno pa se ni kandidat Žičkar niti na ednem javnem shodu pokazal. Ljudstvo ga po večini še ne pozna, dasi je bil že poslanec cela tri leta.

Volilni možje! Osebna mržnja ali neklonjenost Vas ne sme voditi. Ne gre se za osebo duhovnika Žičkarja ali obrtnika Hribarja. Predno glasujete, imejte pred očmi bodočnost proizvajajočih stanov, t. j. delavcev, malih posestnikov, obrtnikov in trgovcev, katere bo zastopal ta poslanec na Dunaju.

Kandidat D. Hribar pripada sam naštetim slojem. On pozna najboljše potrebe teh stanov, a ima tudi resno voljo in strokovno znanje, da bo res kaj dosegel za nje, ako ga izvolite.

Ko bi ne bili popolnoma prepričani o zmožnostih kandidata Hribarja za poslanca V. skupine, gotovo bi ga ne priporočali oni, ki ga dobro poznajo. Ker nimajo prav nič proti osebi kandidata Žičkarja, zagovarjali bi gotovo njega, ako bi bil boljši strokovnjak nego Hribar, boljši govornik in zagovornik.

Ravno omenjeni delujoči stanovi potrebujejo na Dunaju zagovornika, ki bo znal porabiti vsako priložnost, da razloži živo besedo potrebe in pomanjkljivosti teh stanov. To mora znati storiti iz lastnega nagiba, na pravem mestu in o pravem času ter s takimi besedami, ki potkajo vladno mož res čuti, kar govori in da od svojih zahtev nikakor odnehal ne bo.

Kaj takega pa zamora doseči le mož, ki se sam bori za življenske potrebe.

Volilni možje! Naša največja napaka je bila dosedaj, da smo pošiljali na Dunaj le možje, katere smo doma najlažje pogrešali, nismo pa veliko vprašali za strokovno znanje. Takozvana klasična omika še ne usposablja koga za poslanca. Na Dunaju nihče ne vpraša naših mož, poznajo li grške in latinske, nemške in druge klasike. Pri vsej klasični učenosti so taki možje čestokrat žalostne prikazni, ki si ne znajo pomagati v navadnih strokovnih vprašanjih. Zato pa rajši molčijo ter prinesejo ob sklepu svojim volilcem domov — prazne roke.

Zadnje postave, kakor ona o okr. bolniških blagajnah, o zavarovanju za slučaj nezgod itd. itd., kažejo nam pač najbolje, kako malo strokovnega znanja so imeli naši poslanci. Obrtni zakon, ki je še sedaj v delu, ne bo prav nič boljši, ako bodo krpali na njem teoretični pismouki.

Ne bilo bi mogoče naštetati na tem mestu vse, kar se bo moralo ukreniti v prihodnjem zasedanju državnega zbora glede delavcev, malih posestnikov, obrtnikov in trgovcev. Če pa pošljemo zopet na Dunaj možje, ki teh potreb poznati ne morejo, ker se z njimi nikoli pečali niso, ostali bomo zopet za leta pozabljeni.

Volilni možje! Sedaj je trenutek, da poskusimo z novo močjo. Ne tarnajte pa potem ter ne dopustite volilcem, da bodo morali zopet tožiti o neuspehih v državnem zboru, da se na njihove stanovske potrebe nič ne ozira itd. Od Vaše razumnosti na volišču odvisna je bodočnost naših trpinov.

Če bodete te naše besede prevdarili, ne bodete se pustili pregovoriti od Žičkarjevih stanovskih tovarišev, temveč glasovali bodete kakor eden mož za ljudskega kandidata **Dragotin Hribar-ja**.

Celje, dne 1. januarja 1901.

Narodni volilni odbor.

Nasim naročnikom k novemu letu.

Z današnje številke prestopili smo v 11. leto, odkar izhaja „Domovina“ v Celju. Kaj je dosegla „Domovina“ v teh desetih letih za prbujo naše narodnosti, za gospodarske in politične pravice štajarskih Slovencev, o tem naj sodijo cenjeni naročniki in bralci sploh; koliko boja in pregajanja, obsodeb in glob je zadelo naš list ter zanj delujoče osebe, o tem je tudi marsikaj znano javnosti. Vkljub vsem nepravilnostim pa nam sovražniki ne bodo zatrli lista. Naš boj je pravičen in požrtvovalen, zato pa se mora končno slušati glas pravičnega. Zadnja volilna borba je rodila „Domovini“ novih nasprotnikov v lastnih naših vrstah. Vsled gonje nekaterih zavistnih listov pada naš list v nemilost pri protivnikih našega kandidata. Mi se nimamo ničesar bati, naš list bo obstal ter nadaljeval branje slovenske ledine, če tudi se mu izneverijo celi sloji. Pač pa nas zna to brezpotrebno drezanje primorati, da spremenimo svoje postopanje, toda zvesti ostanemo prvotnemu geslu: „Vse za vero, dom cesarja!“

Lepo število ima naš list naročnikov od njegovega početka. Mnogo je jako natančnih plačnikov. Da ponovijo laglje naročnino za tekoče leto, priložili smo nakaznice zadnji številki. Prosimo pa posebno vse one cenjene naročnike, ki dolgujejo naročnino za pretečeno leto ali pa še celo dalje nazaj, da nam isto tem preje dopišljejo. V tej nadi izrekamo vsem naročnikom in somišljenikom: Srečno novo leto!

Naročnina znaša 8 kron za celo leto, 4 K za pol leta in 2 kroni za četrt leta.

Uredništvo in upravnništvo „Domovine“.

(Volilni možje ne verjamite) spletkam nasprotnikov na dan volitve. Prav lahko je mogoče, da Vas bodo skušali premotiti z izmišljenimi brzojavkami, kakor da Dragotin Hribar odstopi od kandidature. Naš kandidat ne odstopi od svoje kandidature in jo zdrži do konca.

Volilni možje in somišljeniki D. Hribarja, zbirajo se dne 3. januarja 1901, to je na dan volitve za V. skupino v gostilni g. Druškoviča v Brežicah.

Celjske in štajarske novice.

(Pozor na ljudsko štetje!) Prihodnje dni se završi ljudsko štetje. Volilne borbe jemljejo nam preveč pozornosti, da pozabimo na drugo veliko važnost i ljudsko štetje. Tiskovine za to štetje so tako zamotane, da jih komaj zamorejo izpolniti pismonki. Kaj lahko se tedaj zgodi, da bo ljudstvo poverilo pisanje teh pol zakonitih nemčurkim pisacem. Rodoljubi, pazite, da se pri tem ne zlorablja naša narodnost. Povdarjamo še enkrat: Vsakdo naj vpiše v oddelek, kjer se vpraša po občevalnem jeziku, odločno — slovenski. Če zapišete v ostale rubrike, kjer je govorjenje o domačih živalih, mačkah in pseh, nemški občevalni jezik, vam nikdo ne zameri, a kar je krščenega, je pri nas s slovenskega občevalnega jezika.

(„Svoji k svojim!“) Narodni trgovci in obrtniki v Celju so izdali ravnokar velik atenski koledar za l. 1901 s seznamkom vseh narodnih trgovin, gostilen, obrtnih podjetij itd. Ta praktično urejen koledar je kras vsake hiše ter ga dbe javni lokali, posebno pa gostilne v celjskem okraju brezplačno. Največje vrednosti pa je ta koledar, ker pové v Celju kupujočemu občinstvu — kje so naši trgovci, obrtniki itd. Olikar imamo ta seznam povsod na vpogled, ne more se nihče več izgovarjati, da ni vedel kje so naša, kje pa nasprotna podjetja. Koledar visi v vseh narodnih podjetjih v Celju; gostilne v okolici, ki si žele ta koledar, da ga javno izobesijo, naznanijo naj svojo željo gosp. Ivan Rebeku v Celju.

(Umrl je v Celju) star narodnjak, marelar g. Jakob Kobilca v 60 letu starosti. Rajni je še deloval v družbi gg. Stefan Kočevarja in Karpusa Blag mu spomin!

(Kdo je postavil D. Hribarja kandidatom?) „Slov. Gospodar“ obrekuje, da so postavili Hribarja kandidatom V. kurije jungovski učitelji in pa „peščica mladih vročerkvinih ljudi“. Na celjskem zaupnem shodu je bila Hribarjeva kandidatura z večino sprejeta, dasi na shodu ni bilo niti ednega učitelja. Oni rodoljubni možje, ki so ostareli v narodnem delovanju, so tedaj po „Slov. Gosp.“ nazorih „peščica mladih vročerkvinih ljudi“. Isto obrekovanje pa si upajo gosposde okoli „Slov. Gospodarja“ vreči v obraz tudi vsem narodnim volilem vseh okrajev, ki so sprejeli z navdušenjem Hribarja kot edinega kandidata. Za tako sramotenje se bodo trezni možje najbolje maščevali dne 3. t. m. s tem, da obrnejo hrbet Žičkarjevi kandidaturi ter volijo ljudskega kandidata Dragotina Hribarja.

(Zadnji pritisk na ljudsko voljo) je prinesel zadnji „Slov. Gospodar“. Njegovo uredništvo je nakovalo toliko obrekovanj in neresnic na Hribarja in njegove somišljenike, da so potrebovali za to v Mariboru eden celi dan več z izdajo. Možje, ki so bili na Hribarjevih volilnih shodih, a so potem čitali grdo zasukana poročila v „Slov. Gospodarju“ obračajo se s studom od tega lista ter njegovih zadnjih obrekovanj niti čitati niso marali. „Lažniku se ne verjame, če tudi enkrat resnico pove.“

(Hribar ali Žičkar?) Zadnji Hribarjevi shodi so morali vsakemu volilcu odpreti oči, da je Hribar sposoben za kandidata V. kurije na Spod. Štajarskem kakor nihče drugi ne.

(Hribarjeva zmaga) je zagotovljena, ako pridejo vsi Hribarjevi volilni možje na volišče in mu oddajo svoje glasove. Toda priti in glasovati morajo vsi!

(Slovensko učiteljstvo) se blati zadnji čas na nečuten način v „Slov. Gospodarju“. Naši, za svoj narod goreči učitelji se imenujejo „brezdomovinci in brezverci“. Gosposde v Mariboru menda nimajo več toliko razsodnosti, da bi pomislili, v kako nevarno strujo za narodno slavo so zašli s to pisavo. Pozabili so, da je tudi naše učiteljstvo po svojem lepem poklicu hvala Bogu steber, kateri ima v ljudstvu lepo zaslobo. Tudi tako obrekovano učiteljstvo bo strnilo vse, da se maščuje dne 3. t. m. nad svojimi obrekovalci.

(Duhovniška prememba.) Kaplan v Šmartnu pri Slov. Gradcu g. Valentin Vogrinc, je stopil v kongregacijo jezuitskega reda.

(Imenovanje.) Dr. Ciril Radej je imenovan poštнім koncipistom za Inmost.

(Na Teharjih) je krajni šolski svet po inicijativi g. dr. Dolscheina ustanovil šolsko kuhinjo, kjer se vsaki dan opoldne do 60 učencev pogosti s toplim kosilcem. Da se s takšnim podvzetjem pridobije odrasli ljudje za šolo in da se zboljša tudi šolsko obiskovanje, pač ni treba omeniti. Prvi darovi, ki so se v ta namen oddotnemu šolskemu vodstvu vročili, pričajo, da se ljudje za to človekoljubno podvzetje močno zanimajo in da ima ondodna šolska mladina mnogo dobrih prijateljev. Za vzdrževanje te kuhinje so sedaj že darovali: visokorodna gospa Evgenija Dolschein 10 K. Po 4 K so darovali: č. gg. Anton Šibal in Franc Bratkovič, gg. Lovro Šah, Josip Pečnak, Josip Sušterič; po 2 K sta dali gđc. Ivana Zorič in Emilija Grebenc; po 1 K so darovali g. Andrej Presker, gđc. Julijana Klemenčič in g. Martin Stojan ml. Dal Bog tem vrlim darovateljem mnogo posnemovalcev.

(Narodna čitalnica v Gornjemgradu) ima svoj letni občni zbor v ponedeljek dne 31. t. m. v svojih prostorih gostilne Mikušev ob 3. uri popoldne se sledečim vzporedom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju v tekočem letu. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti. Isti dan večer priredi čitalnica običajni „Starega leta večer“ pri katerem bode igrala domača godba na lok. Šaljiva tombola z mnogimi dobitki med temi precej vrednostnih — nudila bode navzočim mnogo veselja. Upeljala se bode tudi šaljiva pošta in razni šaljivi prizori skrbeli bodo za smeh. Vstopnine ni nobene. Vabijo se vsi člani, pa tudi vsak nečlan je dobro došel.

(Šaleška čitalnica v Šoštanju) priredi svojim članom na novo leto zabavni večer s

sledečim dnevnim redom: 1. Igra: Veselo novo leto. 2. Petje. 3. Drugi zabavni program. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

(Sevniško-brežiško učiteljsko društvo) bo zborovalo dne 6. januarja 1901 v soli v Brežicah. Začetek ob polu 10 uri popoldne. Spored: 1. Zapisnik. 2. Poročilo o delovanju društva za l. 1900. 3. Poročilo blagajnika. 4. O socialnih razmerah v Avstriji. 5. Želje in nasveti. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

(Železnica Sevnica-St. Janž.) Železniško ministerstvo je dalo šentjanški premogokopni družbi dovoljenje za izvršitev tečajnih priprav, da zgradi ozkotirno železnico od Sevnice do St. Janža.

(V Poljčanah) poročila sta se dne 29. dec. 1900 g. Miroslav Šijanec, c. kr. učitelj v Pulji in gospica Lizika Ranner iz Poljčan.

(Bralno društvo v Sromljah) ima v nedeljo dne 6. prosinca 1901. svoj občni zbor s sledečim dnevnim redom: Poročilo tajnikovo. 2. Račun za leto 1900. 3. Razni predlogi in nasveti. Odbor.

(Umrl je) dne 26. m. m. v Rajhenburgu oče g. dekana Žičkarja, g. M. Žičkar. N. p. v m.

(Wissenjak bežal.) Pretečeno nedeljo je sklical kandidat dr. Ploj volilni shod k Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Prišel pa je pred njim tja znani Wissenjak z nemčursko gardo iz Ptujja ter se začel šopiriti. Zavedni kmetje pa so ga takoj posadili na zrak ter baje celo naklestili njegove podrepnike.

(Kdo podpira nemški „Studentenheim“ v Ptujju?) Med podpiratelji čitamo z zneskom 20 kron „Slovenca“ dr. Peter Stornik, deželni šolski nadzornik, Zeschko Valentin v Ljubljani, nadalje nenavadno veliko število dunajskih židovskih trgovcev in tovarnarjev, ki se gotovo niso spomnili ptujskih nemškutarjev iz lastnega nagiba.

Volilno gibanje. Gospodom

Franc Novak, Jožef Cerjak, Jurij Radi, Jožef Robek, Jožef Vidmar in Jožef Zalokar kot volilni možje za V. skupino občine Blanca.

Podpisani volilci občine Blanca, ki so sami zavedni dovolj, ter ne potrebujejo nikakih svetov, koga da si naj izberejo za poslanca v V. skupini, pozivljajo Vas s tem, da poslušate edino voljo volilcev, in da pri volitvi dne 3. prosinca 1901 glasujete vsi za našega kandidata

Dragotin Hribar-ja!

Kdor od Vas bo volil drugega kandidata, volil bo proti volji volilcev naše občine, ter bo zlorabljal izkazano mu zaupanje. Tukaj imate samo svoje volilce in nikogar drugega slušati! Blanca, dne 23. grudnia 1900.

Jožef Robek, župan na Bianci, Franc Novak, obč. odbornik, oba tudi volilna moža, ki s tem izjavita, da se hočeta ravnati po volji svojih volilcev.

Felicijan Vol'ko, obč. odbornik, Jožef Kozinc, obč. svetovalec, Anton Vertovšek, obč. svetovalec, Jakob Romih, obč. svetovalec, Martin Kožuh, Anton Simonšek, Janez Krevl, Matija Rožohar, Franc Mešiček, Jakob Mešiček, Janez Derstvenšek, Jurij Glas, Franc Terpin, Janez Germovšek, Jakob Minarič, Franc Razec, Janez Kos, Jožef Abram, Anton Skaložnik, nadučitelj, Jožef Kerkovič, Janez Golob, Jožef Žvegljč, Anton Radej, Janez Medvešek, Franc Mirt, Jakob Polž, Anton Ribič, Jožef Jerič, Matija Medvešek, Martin Zupančič, Jožef Kolenc, Janez Radi, Janez Zvar, Martin Zakošek, Janez Zakšek, Marko Zakšek. Sledi še blizu 200 podpisov.

Volilni shod pri Sv. Marku nize Ptujja.

Pretečeno nedeljo je prišel ljudski kandidat V. kurije Dragotin Hribar k Sv. Marku (Markovci) ter se predstavil na velikem shodu v gostilni narodnjaka M. Čeha avojim volilem. Bil je to zaključni shod letošnjih volitev. A baš zaradi tega smo ponosni, da se je ta zadnji shod tako vro obnesel. Zbralo se je nad 300

volilcev, med njimi smo našli nad 30 volilnih mož. Predsednikom shoda je bil izvoljen župan g. Lah, ki je po kratkem pozdravu podelil besedo kandidatu D. Hribarju. Ta je razvil svoj program jasno in zanimivo, kakor je to storil na 10 shodih. Njegov dovtip, nad uro trajajoči govor je žel splošno odobrenje. Med volilnimi možmi je šel eden glas: nobenega drugega voliti, kakor tega! K besedi so se oglašali: g. gvar dijan ptujskih minoritov Alfonz Svet, duhovnik tega reda č. g. Žirovnik, kmet Janez Vrščič iz Nove vasi, ki so stali kandidatu vprašanja oziroma prošnje. Drag Hribar odgovarjal je vsakemu v splošno zadovoljnost. Iz srca so govorili ljudstvu tudi gg. Strelec, Pesek, dr. Brumen in sklep zborovanja pa je bil, da so si volilni možje med sebojno zatrejali, da pridejo dne 3. t. m. na volišče vsi ter vsi volijo edinega kandidata V. kurije Dragotina Hribarja.

Wratschko in slovenski kmet.

Na volilnem shodu v Šmarju pri Jelšah je neki slovenski kmet rekel Wratschkotu v obraz, da ga ne bode volil, ker je nemškutar. Kmetje, veste kaj je dejal Wratschko na to kmetu? Tole: „Če bi me Vi volili, bi tako orknil.“ Halo! Nemškutarji orkajo, oni ne umirajo, na tako razžaljenje so slovenski kmetje Wratschkotu pokazali pot na gnojišče.

Iz Ponikve. (Kdo je Wratschko?) Mi kmetje ponkovski smo dobro poučeni, kdo je Wratschko in moramo to povedati tudi drugim kmetom, da se ne bodejo dali po nemškutarjih preslepiti in merda njega volili poslancem. Wratschko je tudi nemškutar in velik sovražnik slovenskega kmeta. On je ustanovil pred nekaj leti nemški „Banerbund“ v Gornji Ridgini, katero društvo je vlada razpustila. On uraduje kot načelnik okrajnega zastopa samo nemško in vrača občinam slovenske denarje. On je pri skrbel, da sede v okrajnem zastopu gornje radgonskem sami nemški meščani in nemškutarji in nič slovenskih kmetov. On je branil, da bi se ustanovil za gornjeradgonske Slovence poseben davčen urad. On dobiva denar za agitacijo od nemških meščanov in od društva „Südmärk“, ki je Slovencev skrajno sovražno. On zatira slovenščino pri okrajnem šolskem svetu. On že ni leta in leta opravljal kmečka dela in se nosi kakor gospod. On dobiva kot načelnik okrajnega zastopa plačo, to je 1200 K. To mu mora plačati kmet. On podpira povsod prijatelje in nemškutarje. Tako je za 10.000 kron kupljene bice pinogavskega plemena razdelil med svoje nemškutarske prijatelje. Za konjerejce ni lansko leto dovolil nobenih premij, ker se je bal, da jih dobe slovenski kmetje. — Sodite kmetje, kakšen je Wratschko in takšnega človeka naj volimo. Nikoli! Naš pravi kandidat je za četrto kurijo doktor Miroslav Ploj, v peti kuriji pa Dragotin Hribar. Kmetje v šmarskem in rogaškem okraju, ki ste volilni možje, oddajte pri volitvah svoje glasove tema dvema kandidatom, do prihodnjih volitev pa se bomo slovenski kmetje organizirali in postavili kmeta za kandidata. Slovenski kmet na dan!

Druge slovenske novice.

(Osebnost.) Notar Ignacij Huth je premeščen iz Kranjske gore v Podkloster na Ko roškem.

(Častno svetinjo) za 40letno službovanje je dobil g. Karol Dermelj, nadučitelj v Cerknici na Notranjskem.

(Kranjska kmetijska družba) je razstavila na pariški razstavi več vrst najplemenitejšega sadja. Razsodišča je odlikovalo za to družbinega ravnatelja g. Gustav Pirca izvanredno s srebrno svetinjo, dočim so dobili ostali sotrudniki samo bronaste svetinje.

(Ljubljanske ljudske šole) ostanejo zaprte i nadalje, in sicer na nedoločen čas, ker noče ponebati nalezljiva bolezen med otroci.

(Požar.) V Mengšu je zgorela pretečeni teden tovarna za peči posestniku Janezu Gregorcu. Škoda je precej velika.

(Z nožem) je zabodel v Mavčičah na Gornjskem dne 27. m. m. kmečki fant K. Bohin tovariša Iv. Paušiča ter ga usmrtil.

(Nesreča v tržaškem pristanišču.) Pretečene dni so stivali v tržaškem pristanišču most na novo kitajsko ladjo. Most se je zvrnil ter zlonil ednemu delavcu tilnik, drugega pa smrtno ranil.

(Šole so zaprli) v Gorici zaradi škričice med šolsko mladino.

(Umrla je) v Gorici učiteljica Katinka Cejeva v najlepši mladenosti dobi.

(Ubil se je) v Topoljanu na Goriškem slikar Gregorčič. Padel je z voza tako nevarno, da je v par urah umrl.

Politični pregled.

(Budgetni provizorij za šest mesecev) se je razglasil včeraj s cesarsko naredbo na temelju § 14. Črtane so vse postavke v industrijske namene.

(Nov državnozborski volilni red.) Ugleden politik je izdal ravnokar brošuro, v kateri priporoča, naj se odpravi sedanji volilni red ter se naj ustanove posebna okrožna zastopstva, ki bi volila državne poslance. Deželni zbori naj bi volili nekaj členov gosposke zbornice, a politične pravice manjšin naj uredi posebni jezikovni zakon.

(Vinska klavzula) se baje vendar ne obнови več z Italijo, ker sta ugovarjali Španija in Francoska. Vkljub temu pa ostane trozveza nedotakljiva.

(V Zagrebu) zgradi državna uprava veliko zalogo soli.

(V Srbiji) še vedno noče priti do zdravih razmer. Komaj so obsodili žandarmerijskega poveljnika v Tletno ječo, aretovana sta bila o Božicu zopet dva poveljnika, eden je stotnik generalnega štaba Hajdu zbežal. Vsi trije so obdolženi, da so poneverili 50.000 frankov vojnega denarja. Vrhutega izdali vojaške listine neki tuji državi.

(Ruski zastopnik v Črnigori) je postal državni svetovalec Vlasov, mož, ki pozna zelo dobro balkanske razmere.

(Carjevo zdravje) se je popolnoma povrnilo ter se preseli car v carico že prihodnji mesec v Carskoje Selo. Zdravnik Popow, ki je zdravil cesarja je imenovan telesnim zdravnikom ter je prejel 100.000 rubljev častnega darila.

Dopisi.

Šmarje pri Jelšah. (Wratschko-Wissenjakov Sedan). Pred vsem se nam je spovedati. Letošnje državnozborske volitve so dobile tudi pri sicer mirnih Slovencih takšno obliko, kakršne ne pomni nihče in kakršnih še res nismo imeli.

Tako in le tako je bilo mogoče, da sta se predzrnila dve žalostni figuri, Wratschko in Wissenjak, priti na povabilo šmarskih in po okolihi raztepenih nemškutarjev v naš slovenski trg, delat med ljudstvom zgago in v svoje sebičneizdajalske nakane cepit.

Toda ta slaboznana „nečedna“ družba je delala račune brez gospodarjev — nešteti zavrednih slovenskih kmetov.

Ves dopoldan so lovili nemškutarji in njih privrženci naše kmete in delali med njimi „štimo“ za vskoka Wratschkota in Wissenjaka, ki sta se pripeljala v zaprti kočiji čisto neopazena ter se skrivala do pričetka shoda v hišah njunih nemškutarskih varuhov.

Točno opoldne pripeljejo se vrli Ponikovljani na treh s trobojnicami okrašenih vozovih. To je bilo znamenje. S podvojeno navdušenostjo pridružijo se jim sedaj kmečki volilci in volilni možje sosednih občin ter hipoma napolnijo obširno dvorano g. Jagodiča. Wratschko, Wissenjak in peščica večno lačnih in žejnih prikaznij, ga čelu jim lokavi in ošabni pristovski „jajčji baron“ Suppanz zasedejo prvo mizo. Čez nekaj trenutkov vstane „prerok“ Wratschko ter blebata, bled in s tresočim glasom, oči v enomer obrnjene na gručo navzočih socialdemokratov pod vodstvom Čobala in očitno njih pomoči proseč, nekaj nerazumljivih besed.

Na njegovo zahtevo, naj se voli predsednik, predlagajo zastopniki socialne-demokracije, ki

so že poprej rekli trškemu županu, da bo predsednikom izvoljen znani Suppanz, kar ex offio tega kapitalista (!).

Strahovito ugovarjanje župan okolice Šmarje, g. Drofenik predlaga predsednikom odličnega ponikovskega kmeta Jože Zdošeka (Kristan). Wratschko se je hotel iz zadrega izmotati ter je prav potuhnjeno dejal, da še pozna kmetov (!) ter da mu je vse eno (!), koga da volijo predsednikom.

Odgovor na te dokaj prozorne besede je bil, da je bil med urne besedni „živio“ klici izvoljen predsednikom g. Jože Zdošek, ki je v priprostitih, pa lepih besedah pozdravil navzoče volilce in volilne možje ter dal na to besedo g. dr. Karlovšku. Le ta povzame besedo in začne z v srce segajočimi besedami govoriti o slovenskem kmetu in njegovem položaju. Resnice in luči se boječa svoja pričesa zdajci tuliti in divjati, tako, da je bila naša v ogromni večini nabajajoča se stranka primorana dati ubogim zapeljancem primerne, a dostojnega odgovora. Ves čas, ko so kmetje posredovali zoper vsiljujoče se jim „prijatelje“, stal je Wratschko ves prepaden v kotu in videti mu je bilo, da ga je prešinjal smrtni strah pred slovensko odločnostjo. Večkrat imenovani Nemec (!), Suppanz iz Pristove, čegar mati niti nemški ne zna, je še tulil za Wratschkota in, dasi rezervni častnik, razsajal kakor kak črednik.

Predsednik uvidevši, da ni mogoče pomiriti skrajno ogorčenega ljudstva, ki bi bilo v svoji sveti jezi govorilo Wratschkota in njegove zapeljance dobesedno iz dvorane zapodilo, je zaključil shod. Kmalu na to došla žandarmerija je iztirala najprej Wratschkota iz dvorane, ki se je spoznavši resnost položaja strlil urnih krah v bližnji hlev. Njegovo vsoto so delili potem vsi njegovi v dvorani ostali privrženci.

Kmalu pa zbero zopet svoj pogum, ki se jim je bil že docela naselil v hlačah, in gredo v gostilno g. Detičeka, kjer priredijo protipostavno drug shod.

Dokler je govoril socialni demokrat Čobal, bilo je ljudstvo mirno. A ko je hotel Wratschko poskusiti na novo svoje srečo, nastal je tolik hrup, da ni bilo nobene besede slišati.

Pred gostilno stoji kmetje pa so med tem izvabili Wissenjaka na cesto pod pretvezo, da ga bodo volili in da jim razloži svoj program. A revež ni slutil, da ga slovenski kmetje nočejo za poslanca, ampak za norca. Hotel je zaveriti, držeč neko knjižico na robe, toda okoli njega stoji kmetje so si ga z najraznovrstnejšimi dovtipi v tako obilni meri privoščili, da bo Wissenjak vse svoje žive dni pomnil, kedaj je bil v Šmarju.

Wratschko je moral utihniti in se je počasi in plašno pobiral iz gostilne. Ven grede je nagovarjal nekega kmeta, naj voli njega za poslanca. Ko pa mu je dotični kmet primerno posvetil, dejal je Wratschko, da bi orknil, ko bi ga slovenski kmetje volili. Zapomnimo si, kmetje, te nesramne besede dobro!

Še enkrat je šel Wratschko v Jagodičevo gostilno, a skusil jo je tretjič. On in neki Ignacij Leskoscchegg iz Ptuj, seveda pristen Nemec (!) — bila sta v besede pravem pomenu na zrak posajena.

Ni kazalo družega, nego pobrati šila in kopita in odjadrati v Rogatec na drugo blamažo.

Ravno je zvonilo skupaj k večernicam. Na prostorni verandi Jagodičeve gostilne zbere se nad petdeset kmetov, ki se poslove od klaverno v klavernih kočijah čepečih klavernih kandidatov in njenih enakih zaščitnikov z burnimi „Abzug“-klici in nepopisnim žvižganjem, v katerem se je zvonjenje farnih zvonov popolnoma zgubilo. Nekdo deže nato nekako preroški. Danes je v Šmarju nemškutarjem zvonilo in odzvonilo. Besede se bodo, tako upamo zagotovo tudi uresničile. Kajti šmarsko nemškutarstvo se ni upalo shoda udeležiti. Samo Wagnerjev brat, c. kr. okrajni sodnik, ki je drugokrat dokaj čemer in nevljuden, je bil ta dan napram kmetom silno prijazen in jih je šuntal, naj gredo na Wratschkotov shod. Hvala mu na trudu, ker vsi so bili naši.

Brž ko utegnemo, povemo o takozvanih kmečkih prijateljih marsikatero zanimivo, po-

sebo pa bomo posvetili pristovškemu Suppanzu v obraz.

Za danes nam je samo še pohvaliti vrle ponikovske kmete, ki so se pokazali prave pionirje in odvajali ta dan vsak po dva moža. Vzglejajte se nad njimi vsi drugi kmetje, ker, ko bi bili vsi slovenski kmetje na Štajarskem ednako zavedni in neustrašeni, bilo bi marsikatero gorje odvrnjeno od slovenskega ljudstva in nemškutarija bi doživela povsodi take poraze, kakor jih je v Šmarju, ki jim ostane kot peraz v večnem spominu.

Sv. Lorenc na D. p. dne 26. decembra 1900. (Janez Wissenjak, kandidat nemčurjev za peto kurijo zopet osramočen) Ta „gospod“ J. Wissenjak je kandidat najknavnejše postave, kar jih je, kedaj svitlo solnce obsajalo in kar jih bo kedaj kršna zemlja nosila. Mislili smo, da bo ta mož po žalostnih skušnjah v Jurovcih, po sramotnem nastopu in odstopu v Šmarju in v Rogatcu uvidel svojo žalostno ulogo; pričakovali smo, da bo spoznal, da je le pomišljanje in zasmeševanje vredni oproda Ornigove klike, ki se nima toliko poguma, da bi mu pridjala pošteno in dostojno spremstvo za javne shode in nastope. Toda varali smo se. Gospod Janez Wissenjak skrbi trajno in dosledno za to, da se mu poštene narodni slovenski kmetje posmehujejo.

Danes na dan sv. Štefana moral je ta mož sramotno pobegniti od Sv. Lorenca na D. polju, kamor so ga ptujski zaplotniki, ki izza plota in grma ščuvajo, na dan se pa ne upajo, ker jim nedostaja poguma poslali v spremstvu nekaj pijanih barab, da prepreči shod, ki ga je sklical g. dvorni svetnik dr. Ploj; in revež je moral tako urno svoje krače gibati in pete pobirati, da je še — na svoj klobuk pozabil! Pot od Sv. Lorenca v Ptuj traja skoraj dve uri; to pot je moral g. Wissenjak gologlav storiti; upamo, da se ni prehladil.

Toda kako je prišla ta cela komična zadeva?

Ptujsko politično društvo „Pozor“, opozorilo je g. kand. dr. Ploja, da bi bilo umestno shod sklicati k Sv. Lorencu na D. polju. Ta shod se je v časniku objavil.

Ptujski nemčurji so si od samega veselja roke mencali, češ, sedaj jim, Slovencem, poplatimo to, kar so nam oni posodili v Jurovcih.

Najmemo si g. Wissenjaka, dva peka od Orniga in eden ducat barab iz Brega. Tem so dali na razpolago voze in potrebni denar, da plačujejo vino in upijajo kmetske razgrajče. Ta druhal zasede zborovalne prostore g. Finžgerja, obč. predstojnika pri Sv. Lorencu in pijančuje od poznih maš do konca večernic.

Ob 3. uri popoldne je shod dr. Ploja napovedan, katerega je večina poštenih kmetov, ki so bili pri popoldanski službi božji, z zanimanjem pričakovala.

Toda, kje zborovati, če je pijana tolpa zasedla vse prostore? Orožništvo se ni hotelo v to politično borbo vtikati; mi Slovenci pa smo ugibali, ali bi se zborovanje vršilo v šoli ali pa v drugih prostorih g. Finžgerja. Med tem ugibanjem je hišni gospodar sam stvar srečno rešil. Ker se pijanci niso udali njegovemu opominu, da naj zapuste prostore, ki so za zborovanje Slovencev določeni, je par krepkih pesti pograbilo glavne razgrajče in jih posadilo na zrak, drugi so prosili, da naj jih pustimo in obljubili, so da se bodo mirno zadržali; toda tem obljubam ni bilo verjeti, kolar Merc iz Brega, ki se baha s svojo telesno močjo, je občutil, da pest poljancev ni posebno mehka. Janez Wissenjak ni čakal ali ni imel toliko časa, da bi si poiskal klobuk; gologlav jo je pobrisal in milosrdne ženske so stopile v špalir ter reveža pustile teči proti Apačam. Sedaj je bilo vse v redu.

Dr. Ploj razvil je brez ovire svoj program, odgovarjal na stavljen vprašanja in zadovoljil vse številne kmete s svojim programom.

Po končanem zborovanju mu predsednik zborovanja gospodar Mustafa iz Sv. Lorenca na Drav. polju izrazi pohvalo in zakliče gromoviti „živio“; temu so vsi zborovalci glasno pritrdili.

Gospodje Ornig, Strašil, Zima a tuti quanti pa smejo nad svojo zmago ponosni biti ter v „Štajercu“ poročati, kako sijajno je Wissenjak spet „zmagal“. Ubogi čitatelji „Štajerca“, ki vse to verujejo!

Opomniti pa moram, da je ta „junak“ za lostne postave“ g. Wissenjak tudi protikandidat g. Dragotina Hribarja za peto kurijo.

(4) Zahvala.

Srečno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so med boleznijo in ob smrti naše ljubljene soproge oziroma matere, gospe

P. Gradt

nam skazovali toliko sočutja in tolažbe. Posebno pa se še zahvaljujemo g. duhovščini za spremstvo, si pevskega društva v Braslovčah in veleučitelstvu, kakor vsem, ki so rajno sprejeli k večnemu počitku.

V Braslovčah, dne 28. decembra 1900.

Zalujoči ostali.

(8)

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeno soprogo, oziroma oče, ded, brat in tast, gospod

Jakob Kobilca

po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zahtevami za umirajočo, večer ob 6. uri v 60. leto svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo dne 1. januarja 1901 ob polu 4. uri popoldne iz hiše žalosti Glavni trg št. 18 na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo, dne 2. jan. 1901, ob 8. uri v mestni župni cerkvi.

Draga rajnega priporočamo v blag spomin in molitev.

V Celju, dne 31. decembra 1900.

Cecilija Kobilca, soproga, Pavlina Jančar, roj. Kobilca, hči, Ivan Kobilca, sin, Janez Kobilca, župnik, brat, Josipina in Lucija Kobilca, sestri, Fran Jančar, zet.

Učenca

z dobrim šolskim spričevalom sprejme tako

trgovina z mešan'm blagom

Slavinec & Šeleker.

(6) 3-1

Smartno pri Litiji. — Kranjsko.

ZAHVALA.

Nemilo nas je zadela usoda, da nam je naš ljubljeno soprogo, oče, tast, stric in dedek, gospod

Nikolaj Rüpschl

zdravnik in hišni posestnik v Št. Jurju ob juž. želez.

tako nenadoma propinul. Če more kaj lajšati bridkost ob tem žalostnem dogodku, je neštevilno sočutstvo, katero smo prejeli v tako obilnem številu, da se nam ni moč zahvaliti posameznikom. Zahvaljujemo se tedaj tempotom visokočastiti duhovščini za spremstvo, vsem darovalcem krasnih vencev, sl. Celjskemu pevskega društvu in gg. šentjurskim pevcom za mili nagrobnice, velečlenjenemu učitelstvu, vsem korporacijam, kakor tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prihiteli k zadnjemu pozdravu ranjkega od blizu in daleč, kakor tudi na tisoče broječim spremljevalcem preminulega k večnemu počitku.

Št. Jurij ob juž. želez.

30. decembra 1900.

Celje.

Rodbina Rüpschl in Peter Majdič.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i t. d. za po nakupnateljnih pogojih. Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim. Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promesa k vsem zrebanjem.

Sprejemanje

denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na giroconto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzlaga. Eskompt menic najkulantneje. Borzna naročila.

(391)

Vsem cenjenim p. n. odjemalcem želi

srečno novo leto

rodbina Josip Ročevar-Jeva

Vabilo

na

sedmi redni občni zbor

posojilnice na Dolu (Hrastnik)

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bode vršil

v sredo, dne 9. prosinca 1901 popoldne ob 3. uri v posojilniški pisarni na Dolu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Privoljenje remuneracije udom načelstva.
6. Nasveti.

Na Dolu, dne 27. grudnia 1900.

Načelstvo.

Išče se za c. kr. notarsko pisarno (7) 2-1

spreten pisar

zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter izvežban v manjših zemljeknjižnih prošnjah. — Ponudbe naj se določijo upravnistvu „Domovine“.

Poziv revežem!

Kakor vsako leto ob novem letu, namenil sem tudi letos obdariti reveže z moko. Letos pa hočem obdariti reveže v imenu svoje trgovine „Merkur“ tudi s premogom. Oni, ki so te podpore potrebni, naj se osebno oglasijo v mojem paromlinu.

(9)

Peter Majdič.

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo (posojilnica) v Ptuj, registrovana zadruga z neomejeno zavezo naznanja, da je zadruga pisarna od 22. decembra 1900 pa do 31. Treh kraljev, t. j. do 6. januarja 1901 zaprta zaradi sklepanja računov.

Med tem časom sprejemamo in izplačujemo se bodo tekom navadnih uradnih ur le hranilne vloge.

(529) 2-1

Ravnateljstvo.